

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně senátu Mgr. Jany Brothánkové, soudce zpravodaje JUDr. Tomáše Langáška a soudce JUDr. Petra Průchy v právní věci žalobkyně: **D. T.**, zastoupena Mgr. Petrem Václavkem, advokátem, se sídlem Opletalova 25, Praha 1, proti žalovanému: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, Praha 3, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. září 2015, č. j. CPR-11561-2/ČJ-2015-930310-C235, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 5. listopadu 2015, č. j. 4 A 63/2015 – 30,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost žalobkyně **se zamítá**.
- II. Žalobkyně **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení případu

[1] Policie České republiky, Krajské ředitelství policie hlavního města Prahy, odbor cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort Praha svým rozhodnutím č. j. KRPA-151427-99/ČJ-2012-000022 ze dne 20. března 2015 uložila žalobkyni podle § 119 odst. 1 písm. c) bodu 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) správní vyhoštění na dobu dvou let. Zároveň byla žalobkyni stanovena doba k vycestování z území České republiky do třiceti dnů od nabytí právní moci tohoto

rozhodnutí. K vyhoštění žalobkyně došlo s odůvodněním, že pobývala na území České republiky v období od 21. prosince 2011 do 22. listopadu 2012 bez platného oprávnění k pobytu.

[2] Žalobkyně se proti tomuto rozhodnutí odvolala k Ředitelství služby cizinecké policie (dále jen „žalovaný“), které výše citovaným rozhodnutím její odvolání zamítlo a potvrdilo závěry z předchozího řízení.

[3] Rozhodnutí žalovaného napadla žalobkyně správní žalobou podanou k Městskému soudu v Praze (dále jen „městský soud“). V žalobě zejména namítala, že nebyl zjištěn skutečný stav věci bez důvodných pochybností. Správní orgán podle ní zjistil všechny okolnosti svědčící v její neprospěch, ale opomenul zjišťovat také okolnosti opačné, svědčící v její prospěch. Také nedbal na to, aby byly šetřeny oprávněné zájmy osob, jichž se činnost správního orgánu dotýkala, tedy především žalobkyně. Tvrdila dále, že správní orgán nevycházel ze správně zjištěného stavu věci, pokud jde o posouzení podmínek pro uložení správního vyhoštění. Postupoval podle jiného ustanovení zákona o pobytu cizinců, i když se na situaci žalobkyně měl vztahovat § 119 odst. 2, který stanovuje zvláštní pravidla pro správní vyhoštění občanů EU a jejich rodinných příslušníků. Ve spojení s § 15a odst. 3 písm. b) platí, že toto ustanovení se obdobně použije i na cizince, který hodnověrným způsobem doloží, že má s občanem EU trvalý vztah obdobný vztahu rodinnému a žije s ním ve společné domácnosti. Žalobkyně nesouhlasí s názorem správního orgánu, že na ni není možno nahlížet jako na rodinného příslušníka občana EU z důvodu, že vztah s jejím partnerem není dostatečně dlouhý na to, aby mohl být považován za trvalý.

[4] Dále žalobkyně namítala nepřiměřenost uloženého správního vyhoštění, zejména jeho délky, která neodpovídala délce jejího tvrzeného neoprávněného pobytu. Správní vyhoštění tak představuje nepřiměřený zásah do jejího soukromého a rodinného života. I délka lhůty stanovená pro opuštění území byla podle žalobkyně nedostatečná pro vyřízení veškerých náležitostí na území České republiky spojených s odjezdem. Ve vztahu k závaznému stanovisku Ministerstva vnitra, které bylo obstaráno ve správním řízení, žalobkyně uváděla, že zcela neodpovídá aktuální situaci a soustředí se na její rodinnou situaci žalobkyně, přičemž otázka bezpečnosti a reálné možnosti navrátit se do domovské vlasti zcela opomíjí. Ve spise jsou navíc dvě různá závazná stanoviska a správní orgán nekonkretizoval, ze kterého závazného stanoviska při rozhodování vycházel.

[5] Městský soud žalobu napadeným rozsudkem zamítl. V odůvodnění uvedl, že správní orgán podrobně zjistil skutečnosti rozhodné pro posouzení této věci a náležitě je vyhodnotil. O stavu věci nebyly žádné důvodné pochybnosti a žalobkyně ani konkrétně neuvedla, v čem se správní orgán dopustil pochybení. Podle městského soudu dále žalobkyně neprokázala, že je rodinným příslušníkem občana EU nebo osobou žijící s občanem EU v obdobném vztahu podle § 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců, jak vyplynulo z provedeného dokazování. S námitkou nepřiměřené délky vyhoštění se městský soud vypořádal tak, že podle něj se správní orgán podrobně touto otázkou zabýval a hodnotil jak pozitivní tak negativní skutečnosti při určování doby uloženého správního vyhoštění, která ze zákona může činit až tři roky. Jednou z negativních skutečností bylo nepravdivé tvrzení žalobkyně, že stále trvá její studium. Správní orgán naopak kladně hodnotil to, že žalobkyně v průběhu řízení spolupracovala. Městský soud souhlasil se

pokračování

správním orgánem také v jeho posouzení otázky zásahu do soukromého a rodinného práva žalobkyně, tedy že nejde o zásah nepřiměřený. Městský soud nenašel pochybení v postupu správního orgánu ani stran dvou závazných stanovisek Ministerstva vnitra. Obstaráním nového závazného stanoviska ze dne 4. března 2015 bylo vyhověno žalobkyni a došlo ke zhodnocení nově uváděných skutečností. Stejně tak se správní orgán zabýval situací v domovské vlasti a možnostmi tam vycestovat. Podle městského soudu byla přiměřená také doba 30 dnů pro vycestování z území České republiky; žalobkyně neuvedla žádnou konkrétní skutečnost, pro kterou by měla být tato doba nedostatečná.

II. Kasační stížnost a průběh řízení o ní

[6] Proti výše uvedenému rozsudku městského soudu podala žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) dne 16. prosince 2015 kasační stížnost, kterou doplnila o potřebné náležitosti podáním ze dne 5. února 2016. V kasační stížnosti namítala, že je rozsudek městského soudu založen na nesprávném právním posouzení a je nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů. Tyto kasační důvody podřadila pod § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Zároveň s kasační stížností podala stěžovatelka také návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, jež odůvodnila teprve podáním ze dne 5. února 2016.

[7] Nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku spatřuje stěžovatelka zejména v tom, že se městský soud nevypořádal s námitkami obsaženými v žalobě, ale prakticky pouze převzal argumentaci žalovaného a aproboval jeho rozhodnutí, čímž vlastně vyjádřil souhlas také s rozhodnutím správního orgánu prvního stupně. Obě tato rozhodnutí považuje stěžovatelka za nezákonná a nepřezkoumatelná, a stejnými vadami tak městský soud zatížil i svůj rozsudek.

[8] Stěžovatelka konkrétně obdobně jako v žalobě namítá, že se soud nedostatečně vypořádal s námitkou porušení zásady materiální pravdy ze strany obou správních orgánů. Stěžovatelka v předchozích řízeních namítala nedostatečné zjištění skutečného stavu věci. Správní orgány měly povinnost zjistit všechny rozhodné skutečnosti svědčící ve prospěch i neprospěch stěžovatelky, ale důkladně zjistily jen všechny okolnosti svědčící v její neprospěch. Dále namítala, že se městský soud nedostatečně vypořádal s námitkou nepřiměřenosti správních rozhodnutí. Městský soud se podle stěžovatelky nedostatečně vypořádal s námitkou směřující vůči neaktuálnosti závazného stanoviska Ministerstva vnitra k možnosti stěžovatelky vycestovat a s tím související námitkou, že stěžovatelce nebyla dána dostatečně dlouhá doba k vycestování z území České republiky, když pouze konstatoval, že se mu poskytnutá doba 30 dní jeví jako dostatečná.

[9] Nesprávné právní posouzení městským soudem spatřuje stěžovatelka v rozhodování na základě § 119 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, neboť jeho aplikaci vylučovala faktická situace stěžovatelky, která byla v době rozhodování správních orgánů rodinnou příslušnicí občana Evropské unie a dopadal na ni tudíž § 119 odst. 2 téhož zákona. Stěžovatelku tak bylo možno vyhostit pouze za závažných okolností, ke kterým v jejím případě nedošlo. Soud podle stěžovatelky nesprávně posoudil její vztah jako nedostatečně dlouhodobý v rozporu s § 15a odst. 3 zákona o pobytu cizinců, čímž dospěl k nesprávnému závěru, že stěžovatelčin případ nespadá pod § 119 odst. 2 zákona o pobytu

cizinců. Stěžovatelka navrhla, aby Nejvyšší správní soud rozsudek městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[10] Žalovaný se ve vyjádření ke kasační stížnosti omezil jen na stručné a obecné konstatování, že kasační stížností může být napaden pouze způsob rozhodování správního soudu, které žalovaný nebude blíže komentovat. Odkázal na shromážděný spisový materiál a prohlásil, že neshledal ve svém postupu pochybení. Navrhl zamítnutí kasační stížnosti a vyjádřil nesouhlas s přiznáním odkladného účinku podané kasační stížnosti. Jelikož vyjádření žalovaného nepřineslo žádné nové skutečnosti ani argumenty, nezasílal je Nejvyšší správní soud na vědomí stěžovatelce k případné replice.

III. Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[11] Nejvyšší správní soud shledal, že podmínky řízení jsou splněny, a kasační stížnost vyhodnotil jako přípustnou. Důvody stížnosti, jak je stěžovatelka obsahově vymezila, se opírají o § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Nejvyšší správní soud se nezabýval návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, neboť v pořádkové lhůtě rozhodl přednostně přímo ve věci samé.

[12] Nejvyšší správní soud poté kasační stížnost posoudil a dospěl k závěru, že není důvodná.

[13] Nejvyšší správní soud předesílá, že kasační stížnost je velmi stručná a omezuje se povětšinou na holý nesouhlas se závěry městského soudu bez toho, že by nabízela jakékoliv argumenty pro alternativní možnost výkladu právních předpisů. Úroveň kasační stížnosti byla proto určující pro hloubku a rozsah, v jakém se Nejvyšší správní soud vypořádal s jednotlivými kasačními námitkami.

III. A. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí žalovaného a rozsudku městského soudu

[14] Námitky stěžovatelky ve vztahu k nepřezkoumatelnosti správních rozhodnutí jsou z velké části pouze obecné. Podle stěžovatelky se městský soud nedostatečně vypořádal s námitkou porušení materiální pravdy správními orgány, které údajně nedostatečně zjistily skutečný stav věci. Stěžovatelka ale nezmínila žádné konkrétní skutečnosti, které byly opomenuty, ani argumentaci, jež zůstala oslyšena. Městský soud se touto námitkou ve svém rozsudku zabýval, dospěl k závěru, že k této vadě v rozhodnutí žalovaného nedošlo, a tento svůj závěr dostatečně přesvědčivě odůvodnil.

[15] Městský soud se dostatečně vypořádal také s námitkou nepřiměřenosti uložené délky správního vyhoštění. Ze spisu vyplynulo, že se správní orgány zabývaly věcí detailně a zhodnotily skutečnosti svědčící ve prospěch i neprospěch stěžovatelky. Vzhledem ke zjištěným skutečnostem nelze délku správního vyhoštění (dva z maximálních tří let) považovat za nepřiměřenou. Se stěžovatelkou není možné souhlasit ani v tom, že by se

pokračování

městský soud nedostatečně zabýval přiměřeností samotného rozhodnutí o správním vyhoštění.

[16] Podle stěžovatelky se městský soud nevypořádal dostatečně ani s námitkami týkajícími se závazného stanoviska Ministerstva vnitra a nedostatečnosti doby stanovené k vycestování z území České republiky. Stěžovatelka opět nezmiňuje, v čem má nedostatečné vypořádání se s námitkou konkrétně spočívat, ze spisu a z napadeného rozsudku je ale patrné, že se městský soud oběma námitkami zabýval. Doby stanovenou k vycestování (30 dnů) městský soud nepovažoval za nepřiměřeně krátkou, stěžovatelka navíc v předcházejícím řízení neuvedla žádný konkrétní důvod, pro který by stanovená doba měla být nedostatečná. Stejně tak se zabýval námitkou proti závazným stanoviskům Ministerstva vnitra, když konstatoval, že neaktuální nejsou, neboť v průběhu řízení bylo vyžádáno nové ze dne 4. března 2015, z něhož žalovaný vycházel.

[17] Z rozhodnutí městského soudu je patrné, že stěžovatelka opakuje v kasační stížnosti žalobní námitky proti rozhodnutí žalovaného a správního orgánu prvního stupně, které podřazuje pod námitku nepřezkoumatelnosti z důvodu, že městský soud předchozí rozhodnutí potvrdil. Městský soud nicméně posouzení každé dílčí námitky stěžovatelky odůvodnil a napadený rozsudek je tudíž plně přezkoumatelný.

III. B. Nesprávné právní posouzení

[18] Podle stěžovatelky městský soud nesprávně posoudil stěžovatelčin vztah s panem A. K., občanem České republiky, a nepovažoval ji tak za rodinného příslušníka občana Evropské unie, resp. České republiky podle § 15a odst. 3 písm. b) ve spojení s § 15a odst. 4 zákona o pobytu cizinců, který v rozhodném znění stanovil, že je za něj považován cizinec, který: „má s občanem Evropské unie *trvalý vztah obdobný vztahu rodinnému a žije s ním ve společné domácnosti*“.
(Uvedené ustanovení bylo s účinností od 18. prosince 2015 novelizováno zákonem č. 314/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 221/2003 Sb., o dočasné ochraně cizinců, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, a nyní je obsaženo v § 15a odst. 2 písm. b) ve spojení s odstavcem 3 v pozměněné podobě: „má s občanem Evropské unie *trvalý partnerský vztah*, který není manželstvím, a *žije s ním ve společné domácnosti*; při posuzování trvalosti partnerského vztahu se zohlední zejména povaha, pevnost a intenzita vztahu.“). Z tohoto důvodu městský soud dovodil, že žalovaný postupoval správně podle § 119 odst. 1 a nikoli podle § 119 odst. 2 zákona o pobytu cizinců, který stanoví přísnější podmínky pro vyhoštění občana Evropské unie nebo jeho rodinného příslušníka.

[19] Tímto ustanovením, dle kterého je posuzováno, jestli je osobu cizince možno považovat za rodinného příslušníka občana Evropské unie, resp. České republiky, se Nejvyšší správní soud ve své rozhodovací činnosti již několikrát zabýval. Podle jeho judikatury je pojem „rodinný příslušník“ nutné vykládat úzce jako vztahy obdobné vztahům rodinným jako třeba vztah rodiče – děti, prarodiče – děti či vztahy, které se těmto vztahům podobají, existují-li mezi osobami, které mezi sebou mají dlouhodobou úzkou

citovou a jinou vazbu (srovnej např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. dubna 2010, č. j. 5 As 6/2010 - 63, publikovaný pod č. 2094/2010 Sb. NSS, nebo rozsudek č. j. 6 As 30/2013 - 42 ze dne 25. září 2013). K tomuto názoru Nejvyšší správní soud dospěl podpůrným využitím směrnice Evropského parlamentu a Rady ze dne 29. dubna 2004, č. 2004/38/ES, jež byla implementační předlohou § 15a zákona o pobytu cizinců.

[20] Co se týká první zákonné podmínky, tedy existence trvalého partnerského vztahu, je třeba trvat na tom, aby mezi sebou měli partneři dlouhodobou úzkou citovou a jinou vazbu obdobnou vazbám v rodinných vztazích (zejména v manželství či registrovaném partnerství). Stěžovatelka nepředkládá v kasační stížnosti konkrétní důvody, pro které by měla být rodinným příslušníkem občana Evropské unie, odmítá ale, že by její vztah nebyl dostatečně dlouhodobým. Podle městského soudu, který vycházel z výpovědi pana A. K., je zřejmé, že v případě jeho vztahu se stěžovatelkou nebylo požadované intenzity a kvality těchto vazeb zatím dosaženo. Jmenovaný sice stěžovatelce poskytuje finanční prostředky a v době rozhodnutí žalovaného ji znal více než rok, avšak partneři se společně nepodílejí na chodu domácnosti, ani společnou domácnost nesdílí. Navzájem neznají své rodinné příslušníky a jmenovaný zatím neplánuje se stěžovatelkou společnou budoucnost. Podle Nejvyššího správního soudu tak tento vztah nelze považovat za trvalý partnerský vztah.

[21] Z výše uvedeného vyplývá také to, že není splněna ani druhá podmínka § 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců, tedy to, že cizinec s občanem Evropské unie žije ve společné domácnosti. Nejvyšší správní soud tedy konstatuje, že stěžovatelku nebylo možné považovat za rodinného příslušníka občana Evropské unie, resp. České republiky podle § 15a odst. 3 písm. b) ve spojení s § 15a odst. 4 zákona o pobytu cizinců a městský soud učinil správný závěr, že při vyhoštění stěžovatelky mělo být postupováno podle § 119 odst. 1 zákona o pobytu cizinců.

[22] Pokud jde o tvrzenou nepřiměřenost zásahu do soukromého a rodinného života stěžovatelky jejím vyhoštěním, je vzhledem k zjištěné kvalitě a intenzitě partnerského vztahu možno odkázat na závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 25. srpna 2015, č. j. 6 Azs 144/2015 - 28 (dostupné na www.nssoud.cz), podle kterého se ochrana partnerských vztahů aktivuje až v okamžiku, kdy se partnerskými skutečně stanou a budou existovat v náležité kvalitě. Jinak by bylo možné nelegální pobyt cizince na území Evropské unie fakticky legalizovat jen tím, že cizinec naváže citový vztah s občanem Evropské unie.

[23] Nejvyšší správní soud vyhodnotil kasační stížnost proti rozsudku Městského soudu v Praze v souladu s § 110 odst. 1 větou druhou s. ř. s. jako nedůvodnou a zamítl ji.

IV. Náklady řízení

[24] O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle ustanovení § 60 odst. 1, 7 s. ř. s., ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s. Stěžovatelka neměla ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona. Žalovaný měl ve věci úspěch, podle obsahu spisu mu však žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

pokračování

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 3. března 2016

Mgr. Jana Brothánková
předsedkyně senátu